Lieta Nr.C31322411

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Rīga 2013.gada 10.oktobrī

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa

tiesnese I.Kuzņecova

ar tiesas sēdes sekretāru G.Novicki

izskatīja atklātā tiesas sēdē Rīgā, Baložu ielā 14, civillietu SIA /nosaukums/ prasībā pret /pers. B/ par parāda piedziņu

Tiesa

konstatēja

2011.gada 2.februārī prasītājs SIA /nosaukums/cēla prasību par parāda piedziņu, kurā norādīts, ka 2006.gada L23.martā starp SIA /nosaukums C/ (SIA /nosaukums/ir tiesību un saistību pārņēmēja) un /pers. B/ tika noslēgts līgums par cieto sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Nr. /Nr./, saskaņā ar kuru atbildētājs apņēmās apmaksāt, bet prasītājs apņēmās sniegt cieto sadzīves atkritumu apsaimniekošanu /adrese/.

Prasītājs savas saistības izpildīja, bet Atbildētājs nav norēķinājies par saņemtajiem sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumiem par laika periodu no 2007.gada oktobra līdz 2008.gada oktobrim ieskaitot, par kopējo summu Ls 494,56.

Atbildētājs nav apmaksājis rēķinus Nr./Nr./, /Nr./, /Nr./, /Nr./. levērojot Atbildētāja iesniegumu par atteikšanos no pakalpojumiem, ar 2008.gada 1.decembri izbeidza līgumu un izrakstīja kredītrēķinu.

2005.gada 27.septembrī starp Prasītāju un Atbildētāju tika noslēgts Līgums par cieto sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Nr./Nr.///adrese/.

Prasītājs savas saistības izpildīja, bet atbildētājs nav norēķinājies par saņemtajiem sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumiem par laika periodu no 2008.gada janvara līdz 2009.gada decembrim ieskaitot, par kopējo summu Ls 21,73.

Atbildētājs nav apmaksajis rēķinus Nr./Nr./, /Nr./, /Nr./, /Nr./.

Prasītājs nav saņēmis pretenzijas no atbildētāja ne par izrakstītajiem rēķiniem, ne par pakalpojumu kvalitāti, līdz ar to prasītājs uzskata, ka ir tiesīgs saņemt samaksu par sniegtajiem atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumiem.

Saskaņā ar noslēgto līgumu 5.1.punktiem, atbildētājam bija jāapmaksā sniegtie pakalpojumi līdz tekošā mēneša 25.datumam, bet saskaņā ar 5.3.punktu, gadījumā, ja Atbildētājs neievēro apmaksas termiņu, jāmaksā līgumsods 0,5% apmērā no parāda summas par katru nokavēto maksājuma dienu. Atbildētājs nav izpildījis savas saistības apmaksāt saņemtos pakalpojumus, kā arī nereaģē uz prasītāja atgādinājumiem par parāda dzēšanu, kas liecina par atbildētāja negodprātību. Pēdējais brīdinājums atbildētājam tika nosūtīts 2010.gada 21.oktobrī, bet Latvijas pasts to atgrieza atpakaļ, norādot, ka beidzies glabāšanas laiks.

Pamatojoties uz pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1652., 1716., 1720., 2212., 2223. pantu, lūdza piedzīt no Atbildētaja Ls 1032,58, kas sastav no pamatparada Ls 516,29 un līgumsoda Ls 516,29.

Tiesas sēdē prasītāja pārstāve prasību uzturēja uz tajā norādītajiem pamatiem.Paskaidroja, ka Atbildētajs iesniegumu par atteikšanos no pakalpojumiem /adrese/, iesniedzis 2008.gada 1.decembrī, norādot, ka jau sešus mēnešus atpakaļ brīdinājis par atteikšanos. Saskaņā ar Līgumu 7.1. punktu par līguma izbeigšanu Atbildētājam bija jāpaziņo rakstiski trīs mēnešus iepriekš. 2008.gada 1.decembra iesniegumā lūgts pārtraukt līgumu Nr./Nr./ no 2008.gada 1.decembra.Prasītājs ņemis verā šo lūgumu un no 2008.gada 1.decembra nav veicis atkritumu izvešanu un nav lūdzis apmaksu par līgumu Nr./Nr./.

Atbildētājs uz tiesas sēdi neieradās, nepaziņoja tiesai savas neierašanās iemeslus, kā arī nelūdza atlikt lietas izskatīšanu, lai gan par tiesas sēdes vietu un laiku viņam tika savlaicīgi un pienācīgā kārtā paziņots, tostarp, ar sludinājumu oficiālajā izdevumā „ Latvijas Vēstnesis". Pie šādiem apstākļiem un saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.pantu, tiesa uzskata, ka lietu iespējams izskatīt bez atbildētāja klātbūtnes.

Atbildētāja rakstveida paskaidrojumi vai iebildumi sakarā ar celto prasību, tiesā saņemti netika.

Uzklausot prasītāja pārstāves paskaidrojumus, pārbaudot lietā esošos materiālus, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Civillikuma 1587.pants nosaka, ka tiesīgi noslēgts līgums, uzliek līdzējam par pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai pusei zaudējumus.

Kā tas redzams no lietas materiāliem, 2006.gada 23.martā starp Prasītāju un Atbildētāju tika noslēgts līgums par cieto sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Nr. /Nr./, bet 2005.gada 27.septembrī noslēgts Līgums par cieto sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Nr./Nr./.

No lietas materiālos esošā parāda aprēķina, redzams, ka atbildētājs nav veicis maksājumus, par kuru vienojušās puses.

Civilprocesa likuma 96.panta piektajā daļā noteikts, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Atbildētājs paskaidrojumu par celto prasību nav iesniedzis, iebildumus pret prasībā minētajiem apstākļiem nav izteicis, noslēgto līgumu tiesiskumu, sniegto pakalpojumu saņemšanas faktu un parāda aprēķinu nav apstrīdējis.

Līdz ar to tiesai nav pamata apšaubīt prasības pieteikumā norādītos apstākļus – faktu, ka Atbildētājs līgumā Nr./Nr./un Līguma Nr./Nr./ pielīgtās saistības nav izpildījis un sniegtos pakalpojumus nav apmaksājis.

Tiesā netika iesniegti pierādījumi tam, ka pēc prasības celšanas Atbildētājs būtu pilnībā vai daļēji samaksājis izsniegtos rēķinus. Pie šādiem apstākļiem tiesa secina, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļā par parāda piedziņu, tādēļ no atbildētāja par labu prasītājam piedzenams parāds par Līgumu Nr./Nr./ Ls 494,56 apmērā, bet par līgumu Nr./Nr./ Ls 21,73 apmērā, kopā Ls 516,29.

Saskaņā ar Civillikuma 1720.pantu, kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja tieši tā bijis norunāts vai līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Saskaņā ar Līguma Nr./Nr./un Līguma Nr. /Nr./ 5.3.punktu, par maksājumu kavējumu pasūtītājs maksā līgumsodu 0,5% apmērā no parāda summas par katru nokavēto maksājumu dienu.

Tiesa konstatē, ka Prasītājs aprēķinājis līgumsodu par katru līgumu pamatparāda apmērā par kopējo summu Ls 516,29

Civillikuma 1716.pantā ir noteikts, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tādā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, pirmkārt, ja tieši tā bijis norunāts; otrkārt, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstajā laikā (Civillikuma 1720.pants).

Saskaņā ar Civillikuma 1717.pantu, līgumsodu var pievienot katram līgumam, un to var noteikt ne vien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, kā arī tiesību saņemt līgumiskos procentus.

Saskaņā ar Līguma Nr./Nr./ un Līguma Nr. /Nr./ 7.2. punktu pasūtītājs apņēmās segt visus ar viņa darbību vai bezdarbību nodarītos zaudējumus Prasītājam. Puses ir pielīgušas līgumsodu. Atbildētājs Prasītāja aprēķinu un līgumsodu nav apstrīdējis, nav apstrīdējis noslēgto līgumu tiesiskumu.

Izšķirot civiltiesisku strīdu, tiesai ir tiesības patstāvīgi izvērtēt līguma noteikumus pušu tiesiskās vienlīdzības, tai skaitā, labticīguma aspektā, ievērojot Civillikuma 1.pantā noteikto par tiesību izlietošanu un pienākumu pildīšanu pēc labas ticības. Bez tam Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departaments 2011.gada 12. janvāra spriedumā, lietā Nr. SKC-25/2011, kurā vērtēts līgumsods 1% apmērā, atzinis, ka līgumsods saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu ir pametums, ko kāds uzņēmies ciest sakarā ar savu saistību, ja viņš šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Piemērojot šo pantu burtiski līgumā noteiktajam līgumsoda apmēram - viens procents no savlaicīgi nesamaksātās summas par katru nokavēto dienu, jānonāk pie secinājuma, ka parādnieks labprātīgi uzņēmies ciest sekas, kas, ja nokavējums būtu viens gads, matemātiskā izteiksmē gandrīz četras reizes pārsniedz pamatparādu. Vērtējot to pēc ekonomiskās būtības, jākonstatē, ka parādnieks uzņēmies nevis konkrēti izmērāmu ,,pametumu", bet maksājumu, kas var augt līdz bezgalībai. Senāta ieskatā, likumā nevar būt ietverta šāda līgumsoda būtība, jo, kaut arī Civillikums neaizliedz līgumsoda noteikšanu procentuālā izteiksmē, ir jābūt tā saprātīgām robežām, kuru noteikšana attiecīgos ekstremālos gadījumos kļūst par tiesas kompetenci, lietojot par mērauklu taisnīguma un samērīguma principu.

Kā redzams, konkrētajā gadījumā abu Līgumu noteikumu 5.3.punktā pielīgts līgumsods 0,5% dienā un, ja nokavējums būtu aprēķināts par vienu gadu, tad līgumsods ievērojami pārsniegtu pamatparādu. No lietas materiāliem izriet, ka Līgumi pārtraukti 2008.gada decembrī, bet prasība tiesā celta tikai 2011.gada februārī, proti, pēc diviem gadiem.

Tā kā atbildētājs ir kavējis ar līgumu uzņemtās saistības, tad tiesa atzīst, ka atbildētājam Civillikuma 1716.panta izpratnē ir pienākums maksāt līgumsodu, bet līgumsods nosakāms saprātīgās robežās, kas konkrētajā gadījumā kļūst par tiesas kompetenci, lietojot par mērauklu taisnīguma un samērīguma principus.

Ņemot vērā minēto un interpretējot Civillikuma 1587., 1716., 1717., 1720.pantā ietvertās tiesību normas par līgumsaistību izpildi un līgumsoda samaksu kopsakarā ar Civillikuma 1.pantu, tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājai piedzenams līgumsods 10 % apmērā no kopējās pamatparāda summas Ls 51,63 (Ls516,29 x 10 %) apmērā.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa noteic, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Pie šādiem apstākļiem ir pamats piedzīt no atbildētāja prasītāja labā valsts nodevu Ls 85,19 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 3,30 apmērā, ka arī izdevumus par publikāciju oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis" Ls 11, kopā Ls 99,49.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu Atbildētājam nosakāms desmit dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei

Pamatojoties uz augstākminēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 93., 193., 204.[1]. pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu SIA /nosaukums/, reģ. Nr./reģistrācijas numurs/, parādu par Līgumu Nr./Nr./ Ls 494,56, parādu par Līgumu/Nr./ Ls 21,73, līgumsodu Ls 51,63, kopā Ls 567,92, kā arī tiesāšanās izdevumus Ls 99,49, kopā 667,41 (seši simti sešdesmit septiņi lati, 41 santīms).

Pārējā daļā prasību noraidīt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā tiesas izdevumus Ls 1,19 (viens lats, 19 santīmi).

Noteikt sprieduma labprātīgai izpildei termiņu - 10 dienas no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas – 2013.gada 24.oktobra, Rīgas apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2013.gada 25.novembrī.

Tiesnese I.Kuzņecova